

Lausuntopyyntö valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksesta ja ympäristöselostuksesta (SOVA-lain mukainen ympäristöarviointi)

Johdanto

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi vuosille 2026–2037 sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukaisesta ympäristöselostuksesta (SOVA-laki). **Lausunnot pyydetään 5.3.2025 mennessä.**

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12 –suunnitelma) on strateginen suunnitelma Suomen liikennejärjestelmän kehittämisestä 12 vuodeksi. Suunnitelma on laadittu liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) mukaisesti. Kunkin hallituskauden alussa valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma tarkistetaan ja sovitetaan yhteen julkisen talouden suunnitelman kanssa.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmasta tehdään viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukainen ympäristöarviointi (SOVA-laki).

Tausta

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen perustuu maanteistä ja liikennejärjestelmästä annettuun lakiin. Suunnitelmassa käsitellään kaikki liikennemuodot, henkilö- ja tavaraliikenne, liikenneverkot, palvelut ja liikennejärjestelmän tukitoimet. Liikenne- ja viestintäministeriö on valmistellut valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa vuosille 2026–2037 yhteistyössä suunnitelman kannalta keskeisten ministeriöiden, viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Suunnitelmasta tehdään valtioneuvoston päätös, joka annetaan eduskunnalle selontekona.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma luo yhtenäisen tilannekuvan liikennejärjestelmän kehittämistarpeista ja ratkaisuista ja kokoaa yhteen valtion ja kuntien toimenpiteet liikennejärjestelmän kehittämiseksi. Suunnitelmassa esitetään liikennejärjestelmän nykytilaa ja toimintaympäristön muutoksia koskeva arvio, visio liikennejärjestelmän kehittämisestä vuoteen 2050, valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet ja niitä tarkentavat strategiset linjaukset, alueelliset painotukset sekä toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi suunnitelmaan sisältyy valtion rahoitusohjelma. Vuosien 2026-2029 osalta

suunnitelmaluonnos valmistellaan julkisen talouden suunnitelman asettamaan taloudelliseen raamiin, kuten laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä edellyttää.

Suunnitelmaluonnoksesta on laadittu viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukainen ympäristövaikutusten arviointi. Ympäristöarvioinnin lisäksi on arvioitu, miten suunnitelmaluonnos vastaa suunnitelmalle asetettuihin tavoitteisiin. Vaikutusten arviointi on tärkeä osa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelua. Sen tavoitteena on edistää tietoon pohjautuvaa päätöksentekoa.

Lausuntokierroksella saatu palaute huomioidaan valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja ympäristöselostuksen viimeistelyssä, ennen päätöksentekoa. Lopullinen Liikenne 12 –suunnitelma annetaan eduskuntaan syysistuntokauden 2025 aikana. Suunnitelma julkaistaan valtioneuvoston julkaisuarkistossa ja ympäristöselostus liikenne- ja viestintäministeriön julkaisusarjassa.

Hankeikkunaan on julkaistu runsaasti suunnitelmaluonnoksen valmisteluun liittyvää aineistoa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoja ensisijaisesti lausuntopalvelun kautta, www.lausuntopalvelu.fi.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Ministeriöiden tulee lausuntopalvelun lisäksi viedä lausuntonsa VAHVAAan asialle VN/18780/2023.

Lausuntopyyntö on avoin kaikille.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään 5.3.2025 mennessä.

Valmistelijat

Liikenneneuvos Kaisa Kuukasjärvi (+358295342030)
Johtava erityisasiantuntija Maria Torttila (+358295342237)

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM029:00/2023> - Hankeikkuna (Liikenne 12)

Liitteet:

[Lausuntokierros Liikenne 12-suunnitelmaluonnos.pdf](#)

[Lausuntokierros Trafik 12-utkast_.pdf](#)

[Valtakunnallinen_liikennejarjestelmasuunnitelma_ymparistoselostusluonnos.pdf](#)

[Rahoitusohjelma.pdf](#)

Jakelu:

Aalto yliopisto
ABB Oy Finland
Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Airpro Oy
Aivoliitto ry
Aivovammaliitto ry
Akava
ANS Finland
Arctia Oy
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
Autismi- ja aspergerliitto ry
Auto- ja kuljetusalan työntekijäliitto
Autoalan Keskusliitto AKL ry
Autoliikenteen työnantajaliitto ry
Autoliitto ry
Beweship Oy Ab
Business Finland Oy
Business Finland Oy
Cargotec
CHS Group
Cinia
DB Core
DB Schenker
Destia
DHL Freight (Finland) Oy
DNA
Dodo ry
Eckerö Linea Oy Ab
Elinkeinoelämän keskusliitto
Elintarviketeollisuusliitto ry
Elisa

Eläkeliitto
Energiateollisuus ry
Enter ry
Epilepsialiitto ry
Espoo
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan kauppakamari
Etelä-Pohjanmaan Liitto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Savon kauppakamari
Etelä-Savon maakuntaliitto
ETLA
FDUV rf Vaasan konttorin yhteystieto
Fenniarail
Finanssiala ry
Finavia Oyj
Finavia Oyj
Finest Bay Area Development Oy
Finlands Svenska Handikappförbund
Finlands öar rf – Suomen saaret ry (FÖSS)
Finnair
Finnair
Finnet-liitto
Finnlines Oyj
Finnpilot Pilotage Oy
Fintraffic
Fintraffic
Fintraffic
Fintraffic Raide Oy
Foreca
Forum Virium
Förbundet De Utvecklingsstördas Väl rf (FDUV rf)
Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf
Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf
Greenpeace
HaminaKotka Satama Oy
Hangon satama - Hangö Hamn Oy Ab
Helsingin Satama Oy
Helsingin seudun kauppakamari
Helsingin Seudun Liikenne HSL
Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY
Helsingin Taksipalvelu Oy
Helsingin yliopisto
Helsingin-Uudenmaan taksit Oy
Helsinki
Hengityslaittepotilaat ry
Hengitysliitto

Heta-Liitto ry
HKL
HSL
Huoltovarmuuskeskus
Hyvinkää
Hämeen ELY-keskus
Hämeen kauppakamari
Hämeen liitto
Hämeenlinna
Ilmansuojeluyhdistys ry
Ilmatieteen laitos
Imatra
Inex partners
Infra ry
INFRA ry
Invalidiliitto ry
ITM Finland
ITS Finland ry
Itärata Oy
Itä-Suomen yliopisto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
J.Vainion Liikenne Oy
Jaatinen-vammaisperheiden monitoimikeskus ry
Jetpak Finland Oy
Joensuu
Jyväskylä
Jyväskylä
Jyväskylän yliopisto
Järvenpää
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kainuun hyvinvointialue
Kainuun liitto
Kajaani
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kaupan liitto ry
Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
Kehitysvammaliitto ry
Kehyskuntaverkosto
Kemi
Kemianteollisuus ry
Kemin Satama Oy
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Suomen kauppakamari
Keski-Suomen liitto
Keski-Suomen liitto
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Kesko
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kokkola
Kokkolan Satama Oy
Kone Oyj
Kotka
Kouvola
Kouvola Innovation
KT (kuntatyöntajat)
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
Kuntaliitto
Kuntaliitto
Kuntalogistiikka
Kuopio
Kuopio
Kuopion alueen kauppakamari
Kuortti Logistics Oy
Kuuloliitto ry
KUUMA-seutu
Kuurojen Liitto ry
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kymenlaakson kauppakamari
Kymenlaakson liitto
Kymenlaakson liitto
Kynnys ry
Kyyti Group
Lahden kaupunki
Lahti
Langh Ship Oy
Lapin ELY-keskus
Lapin hyvinvointialue
Lapin kauppakamari
Lapin liitto
Lapin liitto
Lapin yliopisto
Lappeenrannan yliopisto
Lappeenranta
Lentorata
Lentotulli
Lidl Suomi
Lihastautiliitto ry
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Liikennesuunnittelun Seura ry
Liikenneturva
Liikennevakuutuskeskus
Liikenneympäristöyhdistys
Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiö LIKES
Linea Konsultit Oy
Linja-autoliitto ry

Logistiikkayritysten Liitto ry
Logistiikkayritysten Liitto ry
Lohja
Luonnonsuojeluliitto
Luotsiliitto - Lotsförbundet ry
Lähitaksi
Länsirata Oy
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Länsi-Uudenmaan kauppakamari
Maa- ja metsätalousministeriö
Maanmittauslaitos
MaaS Global
Maaseutupolitiikan neuvosto
Matkahuolto
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Me itse ry
Meriturvallisuuden ja -liikenteen tutkimuskeskus
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Metso
Metsähallitus
Metsäteho Oy
Metsäteollisuus ry
Mielenterveyden Keskusliitto ry
Mikkeli
MOPRO Oy
Motiva
MTK ry
MTK ry
Muistiliitto
Naantalın Satama Oy
NCC Suomi Oy
Neste
Neuroliitto ry
North European Logistics Institute
Nurminen Logistics
Näkövammaisten Keskusliitto ry
Onnibus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulu
Oulu
Oulun kauppakamari
Oulun Satama Oy
Oulun yliopisto
Outokumpu Oyj
Oy Finnshipping Ltd
Oy Kaskisten Satama - Kaskö Hamn Ab
Panu Kukkonen VM
Pellervon taloustutkimus PTT

Perille Mobility Services Oy
Pietarsaaren Satama Oy
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkanmaan liitto
Pirkanmaan liitto
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan kauppakamari
Pohjanmaan liitto
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan kauppakamari
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Savon liitto
Pori
Porin Satama Oy
Porvoo
Posti
PostNord Oy
Psoriasisliitto ry
Puolustusministeriö
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Pyhtään kunta
Pyöräilykuntien verkosto ry
Pyöräiliitto
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Päijät-Hämeen liitto
Päijät-Hämeen liitto
Raahen Satama Oy
Raaseporin kaupunki
Rakennusalan suhdanneryhmä
Rakennusteollisuus
Rakennusteollisuus RT ry
Rakennustietosäätiö RTS rs
RAKLI ry
Ramboll Finland Oy
Rauma
Rauman kauppakamari
Rauman Satama Oy

Rautaruukki
Riihimäki
Riihimäki-Hyvinkään kauppakamari
Riihimäki-Hyvinkään Kauppakamari
Rikosseuraamuslaitos
Rovaniemi
Ruokavirasto
Saamelaiskäräjät
Saaristoasiain neuvottelukunta
Sahateollisuus ry
SAK
Salo
SAMS-Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan kauppakamari
Satakuntaliitto
Satakuntaliitto
Satamaoperaattorit ry
Savonlinna
Seinäjoki
Selkäydinvammaiset Akson ry
Senaatin Asema-alueet Oy
Senaatti-kiinteistöt
Seutukaupunkiverkosto
Seutukaupunkiverkosto
Sipoon kunta
Sisäministeriö
Sitowise Oy
Sitra
SKAL ry
SKAL ry
Skanska
SKOL ry
SOK liiketoiminta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sotainvalidien Veljesliitto ry
SRV
Storaenso
STTK
Suomen CP-liitto ry
Suomen Diabetesliitto
Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry (SHLL)
Suomen Kaukokiito Oy
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Suomen Kuurosokeat ry
Suomen Laivameklariliitto
Suomen Lauttaliikenne Oy
Suomen Liikkumisoperaattori Oy
Suomen Matkustajalaivayhdistys
Suomen Metsäkeskus
Suomen Paikallisliikenneliitto ry

Suomen Palvelutaksit ry
Suomen Polioliitto ry
Suomen Reumaliitto ry
Suomen Satamat ry
Suomen Satamat ry
Suomen senioriliike - Arvokkaan vanhenemisen puolesta ry
Suomen Taksiliitto ry
Suomen Taksiliitto ry
Suomen Varustamot ry
Suomen Vesitiet ry
Suomen ympäristökeskus SYKE
Suomirata
Svenska handelshögskolan
Taksi Helsinki
Taksiliiton Yrityspalvelu Oy
Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampereen kauppakamari
Tampereen kaupunki
Tampereen kaupunki
Tampereen kaupunkiseutu
Tampereen yliopisto
Tampereen yliopiston Liikenteen tutkimuskeskus Verne
Tapaturma- ja sairausinvalidien liitto ry
TATU ry
Teknologiateollisuus ry
Teknologiateollisuus ry
Teknologiateollisuus ry
Teknologiateollisuus ry
Telia
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom
Tilastokeskus
Tornion kaupunki / Meri-Lapin TVV
Tradeka
Treen kaupunki
Treen kaupunkiseutu
Treen kaupunkiseutu
Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry
Tulli
Turku
Turun kauppakamari
Turun kauppakamari
Turun kaupunki
Turun Satama Oy
Turun yliopisto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työtehoseura
UKK-instituutti
Ulkoministeriö
UPM

Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Uudenmaan liitto
Vaasan kaupunki
Vaasan Oy
Vaasan yliopisto
Valio
Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt VENK ry
Valtion liikuntaneuvosto
Valtiovarainministeriö
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry
Vanhustyön keskusliitto
Vantaa
Vantaa
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomen liitto
VNK
VR Yhtymä Oy
WSP Finland Oy
VTT
WWF
Wärtsilä
Väylävirasto
Väylävirasto
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Yhdyskuntasuunnittelun seura YSS ry
Yhteinen toimialaliitto YTL
YIT Oyj
Ympäristöministeriö
Ympäristöministeriö
YVA ry
Åbo Akademi

Lausunnonantajan lausunto

Vastaavatko strategiset linjaukset (ml. alueelliset painotukset) valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämistarpeita?

Mielipiteenne suunnitelmaluonnoksen toimenpiteistä?

Onko suunnitelmaluonnoksen rahoitus kohdennettu oikein rahoitusohjelman sisällä?

Mielipiteenne suunnitelmaluonnoksen vaikutusarvioinnista ja ympäristöarvioinnista (SOVA-laki 8.4.2005/200)?

Muut huomiot?

Pyhälä Edgar
Liikenne- ja viestintäministeriö

Pyhälä Edgar
Liikenne- ja viestintäministeriö